

Protokoll

Forbundsstyremøte 01/ 22

Søndag 16.januar 2022, kl. 09.00-13.00

Møtested:

Radisson Blu Oslo Airport

Til stede:

Niels Kristensen, Camilla Høiberg, Per Gunnar Johnsen, Katie K. Moriggi
(ungdomsrepresentant), Bibbi Hagerupsen(ansattrepresentant), Jannicke Kvitvær, Hedvig
Sinnes, Tove Glomset, Erik Lundqvist, Elisabeth F. Holte (konst. generalsekretær)
2.vara uten stemmerett: Rolf Inge Otterdal
3.vara uten stemmerett: Nina Hauge

Forfall:

1.vara Alexander Kvalheim

Sak 06 og 12/22 Rolf Inge Otterdal hadde stemmerett, da Camilla Høiberg meldte seg inhabil

Sak 01/22 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak: Godkjent

Sak 02/21 Godkjenning av protokoll fra forbundsstyremøte 7/21

Vedtak: Ble postalt godkjent

Sak 03/21 Orienteringssaker:

- A) Valgkomiteens innstilling til nytt hovedstyre i FFO for 2021 – 2023
Lars Aksel Berge ble gjenvalgt, og alle valg skjedde uten benkeforslag på motkandidater. Vi kan lese i siste FFOs hovedstyreprotokoll at Lars Aksel gjør en fantastisk bra jobb ved å løfte tema som tegnspråk, døve og rettigheter.
- B) NDF v/ Elisabeth, Sindre og Adriana gjennomførte sitt faste samarbeidsmøte med HLF i oktober 2021. Målet med møtene er å informere hverandre og skape samarbeid i noen saker. Denne gangen tok vi opp deres nye rapport «Betingelser for god inkludering i skole for hørselshemmede» og deres nye Stiftelsen Dam prosjekt som de samarbeider med Rikshospitalet om «Talespråklig habiliteringspakke med digital oppfølging» Vi diskuterte utfallet av rapporten, og NDF påpekte hvor viktig det er at barnet bygger opp sin egen identitet, gjør dem sterkere, ved å ha tilgang til tegnspråk fra førsten av sitt liv. Og at inkludering må skje på forskjellige måter til ulike tider for de ulike gruppene, slik at de ikke blir usynliggjorte. Døve og hørselshemmede blir inkludert i samfunnet ved at de blir tegnspråklige. Videre fortalte de at HLF har en pågående begrepsdiskusjon og arbeid med kommunikasjon. De ønsker at NDF kan komme med sine synspunkter. Vi har også satt i gang et samarbeid med hverandre om teksting på tv og kino.
- C) Alexander Kvalheim har måttet trukket seg fra regionalt brukerråd Statped Vest, pga. sin arbeidssituasjon. Vara Arnstein Overøye har dessverre ikke kapasitet til å overta rollen som fast repr. Ettersom Statped er i en periode med ny organisering som skal skje fra 1.5.2022, vil det også bli utarbeidet ny struktur for brukermedvirkning. Derfor deltar Elisabeth F. Holte på deres neste møte 16.mars, i håp om blant annet å få vite hvilken ordning det blir med brukerrådet fremover.

Oversikt på de som er repr. til hvert av rådene i Statped som sitter frem til 31.12.2022

Statped Nord	Julia Johnsen Halsebø (vara: Ingen)
Statped Midt	Brita Fladvad Nielsen (vara Elin Venås)
Statped Vest	Alexander Kvalheim (vara Arnstein Overøye)
Statped Sørøst	Kathrine Bordevich (vara Elisabeth F. Holte)
Nasjonalt Brukerråd	Per Gunnar Johnsen (vara Hedvig Sinnes)
Nettverk for tegnspråk i Statped	Tove Glomset (Vara Elisabeth F. Holte)
Faglig Brukerråd Hørsel	Jorunn Dyngeland Liland
	Elisabeth Frantzen Holte (vara: ingen)

- D) Tom Harald Isakka-Dahl takket ja til å være brukerrepresentant i NBHP sitt nye brukerråd, for perioden 2022-2024. Nye navnet fra januar 2022 blir NBSP, for nå har de også ansvar for synshemmede.
- E) NBSP kontaktet NDF allerede i 2020, med spørsmål om vi kan bidra inn med vår kompetanse og hjelp til at en storstilt spørreundersøkelse kan bli en realitet. NBSP har fått innvilget sitt prosjekt fra OUS ved navn: **'PsykHør'**. Vi trenger denne undersøkelsen sårt, for å få kartlagt hvordan tilbudet er innenfor helsevesenet for døve/hørselshemmede. Vi vet heller ikke

hvordan tilstanden er, slik som de har for synshemmede f.eks. Vi trenger å få kartlagt hvorfor mange har fysiske kroppsplager, psykiske plager, traumatiske opplevelser, stress og tretthet. Det skal bli trukket ut 2000 personer i vårt medlemsregister, som er over 18 år, og som er døv/hørselshemmet. Det skal bli sendt ut en gang i mars, og prosjektets resultat skal NDF få tatt i bruk. Slik at vi kan jobbe politisk. Undersøkelsen skal ta for seg både CI og høreapparat brukere, døve og hørselshemmede. HLF er også med i deres samarbeid. Mange spørsmål handler også om språktilstanden. Derfor skal Tegnspråkutvalget i KUD, ha med disse resultater i den kommende nye NOU. Døves Media har vært med og laget en tegnspråklig versjon av brosjyren og en kortfilm på tegnspråk som våre medlemmer mottar. NDF har forpliktet seg til å publisere og spre undersøkelsen i våre kanaler. NBSP skal skrive en artikkel til Døves Tidsskrift om hvor viktig dette prosjektet er og at de som mottar spørreundersøkelsen må svare. Det bidrar til at jo flere som svarer, jo bedre dokumentasjon får NBSP. Her har vi alle et ansvar å spre dette i våre nettverk. Viktig å påpeke at Undersøkelsen er helt anonym. Verken forskere eller andre vil kunne vite hvem du er når du svarer på undersøkelsen.

- F) NDF ble kontaktet av SIGNO høsten 2021, med informasjon om at DMI (Deaf Ministries International, som er et felles kristent misjonsnettverk) og SIGNO ønsker å etablere en stiftelse som skal drive bistandsarbeid til døve og døvblinde. I denne fasen av arbeidet, ønsker dem å innhente informasjon fra NDF om deres interesse for å delta i et samarbeid. Det betyr hvilke muligheter og begrensninger NDF ser, hvilke forutsetninger som må være på plass og hvilke utfordringer/muligheter vi ser. Adriana Fjellaker har deltatt på ett møte. Vi har bedt om å få en avklaring på følgende informasjon og hva det betyr:
- Skal det gjennomføres ved at det nye styret skal inneha personer med funksjonsnedsettelse?
 - NDF er klare på at bistandsarbeidet for døve og døvblinde vil gjelde alle døve og døvblinde uansett deres religion, politiske ståsted, o.l. Vi vet jo at både Signo og DMI er kristne organisasjoner, mens NDF er en partipolitisk- og livssynsøytral organisasjon.
 - Det er viktig for SIGNO at NDF blir en av aktørene vi kan samarbeide med. Som betyr at det formaliseres ved faste, jevnlig møter og avtalesfestes.
 - NDF vil til gjengjeld få ta del i erfaring og kompetanse og ressurser de ellers ikke har tilgang til.
- G) Siste opplysninger vedr. Sogn og Fjordane Døveforening. Daglig leder i Bergen Døvesenter har kontaktet kontrollkomiteen, for å vite hvordan døveforeningen formelt kan bli oppløst. Kontrollkomiteen har svart at Sogn og Fjordane må arrangere årsmøte for å få et vedtak på at de blir en underavdeling til Bergen DS. Sogn og Fjordane Døveforening skal nå gjennomføre sitt årsmøte nå i vinter eller tidlig på våren. Martin Berhove skal følge opp og hjelpe dem i prosessen videre.
- H) Niels K. og Elisabeth F.H. hadde møte med Visit Oslo, som har kontaktet NDF med spørsmål om vi er villig til å inngå et samarbeid med dem for å arrangere WFD Congress i år 2027. Visit Oslo sine tjenester er i alle forberedelsene. Som å bistå i søkeprosessen til WFD, booke konferanserom, hotellrom, middag, transport o.l. Sist gang det var en WFD Congress i Norden, var i Finland 1987. Søknadsfrist til WFD er 1.nov. 2022. Vi skal ha et oppfølgende møte i februar.
- I) Valgkomiteen har fått henvendelser fra flere kandidater om de kan få se de foreslåtte kandidatene i styre, kontrollkomite og/eller valgkomiteen etter at de ble bedt om å lage en

presentasjon av seg selv. Innstillingen blir ikke synlig for noen, før det publiseres i Døves Tidsskrift, i februarutgaven. Videre skal et hefte med alle dokumenter sendes til alle døveforeningene, i månedsskifte januar/februar. Omtrent samtidig publiseres dette på nettsiden vår og SoMe.

Vedtak Taes til orientering

Sak 04 /22 Referater

- AU protokoll
- Tegnspråkbarns utvalg 25.okt. og nov.2021
- FFOs hovedstyreprotokoll 05-2021
- Høringssvaret på ny opplæringslov

Vedtak

Godkjent

Sak 05/22 Representasjoner

- 5.12.21: «Frivillighetens år» i Oslo Rådhus. Joe Murray var nominert til årets frivillighets person.
Vedtak: Niels Kristensen og Linda K. Hansen deltok.
- 24.1.22: Digitale «Læringskonferansen 2022» på Oslo Kongressenter. Denne konferansen er Voksenopplæringsforbundets (VOFO) bidrag til Frivillighetens år 2022. De setter fokus på frivilligheten som læringsarena. Overordnet mål for arrangementet er å synliggjøre at frivillig sektor er en læringsarena hvor det bygges kompetanse som er viktig for samfunnet. NDF er medlem av Studieforbundet Funkis (som er medlem av VOFO).

Vedtak: Bibbi Hagerupsen deltar

- 20.2.22: Premieren «Vi som ikke hørte flyalarmen» av Thorbjørn Johan Sander. Teaterforestillingen blir framvist i Trondheim Døveforening sine lokaler.

Vedtak: Niels Kristensen deltar

- 23.4.22: Haugaland Døveforening skal arrangere et jubileum i forbindelse med deres 75 årsdag. De har måttet utsette feiringen pga. koronapandemien.

Vedtak: Camilla Høiberg repr. NDF

Sak 06/22 Oppnevne nye representanter til stiftelsesstyret på Ål folkehøyskole

Camilla Høiberg er inhabil, og forlater møtet.

Norges Døveforbund fikk godkjenning fra rektor og styreleder på Ål folkehøyskole om to måneders forlengelse til å oppnevne nye styremedlemmer.

Markert i gult er på valg:

Sonja M. Holten, leder, 2020-1.januar 2024

Camilla Høiberg, nestleder, 2020-1.januar 2024

Nils-Erik Midtskog, styremedlem, 2018-1.januar 2022 Stiller til valg nå, 1.2.22 – 1.1. 2026

Leif Foss, styremedlem, 2020-1.januar 2024 (*fikk vedtak om styrefritak fra 6/9 og resten av perioden. 1.vara Ellen Østrem rykket da opp*)

Anne Bakken, styremedlem, 2018-2022 stiller til valg nå 1.2.22 – 1.1. 2026

Ole Morten Rolland, styremedlem 2020-2022 stiller til valg nå 1.2.22 – 1.1. 2026

Ellen Østrem, 1.vara 2020-2024 **ny vara 1.2.22 – 1.1. 2026**

Martin Berhovde, 2.vara 2020-2022 stiller til valg nå 1.2.22 – 1.1 2024

Vedtak

Forbundsstyret tar til etterretning at Ellen Østrem rykker opp som fast styremedlem etter at Leif Foss trakk seg fra styret. Østrem har styreperiode 2020-2024.

Forbundsstyret innstiller fem navngitte kandidater til de ledige vervene som henholdsvis styremedlem (forrige periode Nils-Erik Midtskog), styremedlem (forrige periode Anne Bakken), styremedlem (forrige periode Ole-Morten Rolland), varamedlem (forrige periode Ellen Østrem) og varamedlem (forrige periode Martin Berhovde).

Administrasjonen gis fullmakt til å spørre de innstilte kandidatene om de tar imot vervene. Valgperioden iverksettes tidligst fra 1. februar 2022. Dersom noen av de innstilte kandidatene ikke tar imot verv, innstiller Forbundsstyret nye kandidater i kommende møte

Sak 07/22 NDFU og NDF skal være søsterorganisasjoner når NDFU blir selvstendig

Leser i Landsmøtevedtaket 2019 (står i kursiv) at forbundsstyrets forslag ble godtatt. Det menes at forbundsstyret fikk fullmakt fra landsmøtet til å utrede både hva det betyr å være søsterorganisasjoner. Og hvor langt i prosessen NDFU kommet til å kunne bli selvstendig.

Landsmøtevedtaket:

3a. NDFU og NDF skal være søsterorganisasjoner når NDFU blir selvstendig.

Disse hadde tegnet: Svein Arne Peterson, NDF Stavanger, forbundsstyret, NDFU, Lars Aksel Berge, Sonja Myhre Holten

Landsmøtet sier at der er en selvfølge at NDFU er en del av NDF, men stilte spørsmål ved begrepet «søsterorganisasjon». Det ønskes en utredning før man tar stilling til spørsmålet. NDFU understrekte at det har vært kritisk ettersom de har mistet tidligere inntektskilder som tippemidler. Det er viktig for NDFU å bli selvstendig med tanke på eventuelle krav fra nye tilskuddsordninger i fremtiden.

Forslag

NDFU: NDFU og NDF skal være søsterorganisasjoner når NDFU blir selvstendig.

Forbundsstyret: Forbundsstyret får fullmakt til å utrede dette nærmere.

**Forbundsstyrets forslag ble vedtatt med 39 stemmers flertall.
NDFUs forslag falt dermed bort.**

Vedtak

Forbundsstyret tilrår at NDFU inntil videre ikke gis status som søsterorganisasjon til NDF. Forutsetning for å endre tilrådingen, er at NDFU gjennomfører nødvendige prosesser for å bestå som selvstendig organisasjon.

Sak 08 /22 «BliHørt!» og Norges Døveforbund

I Landsmøtevedtaket 2019 (står i kursiv) at forbundsstyrets forslag ble godtatt. Det betyr at forbundsstyret fikk fullmakt fra landsmøtet til å utrede hvordan «Bli Hørt!» som lavterskeltilbud kan hjelpe døve/hørselshemmede, og stå som en permanent mulighet for NDF medlemmer.

Landsmøtevedtaket:

3b. BliHørt! og NDF skal være søsterorganisasjoner

Disse har tegnet: Oslo Døveforening, Sonja Myhre Holten, NDFU, forbundsstyret, Sissel Gjøen.

Landsmøtet ønsket en nærmere utredning om hvordan Bli Hørt! som lavterskeltilbud kan hjelpe døve/hørselshemmede. Generalsekretær avklarte at Bli Hørt! er et tidligere prosjekt fra ExtraStiftelsen som har som mål å få faste tilskudd til å stå på egne bein. Bli Hørt! har i tillegg et mål om å bli en søsterorganisasjon slik at lavterskeltilbudet står som en permanent mulighet for NDFs medlemmer, men dette var opp til landsmøtet å avgjøre.

Forslag

NDFU: *Bli Hørt og NDF blir søsterorganisasjoner*

Forbundsstyret: *Forbundsstyret får fullmakt til å utrede dette nærmere.*

**Forbundsstyrets forslag ble vedtatt med 39 stemmers flertall.
NDFUs forslag falt dermed bort.**

Vedtak

Forbundsstyret ber om at Administrasjonen tar og undersøker saken videre.

Sak 09/22 Arrangement og koronavaksinasjon

NDF's administrasjon har kontaktet juristen i VIRKE for å løfte de utfordringene som mange av våre lokallag har opplevd innunder koronapandemien. Det har vært nedstenginger og de har ikke kunnet gjennomføre mange av sine lokale arrangement og aktivitet.

Da det er frivillig å skulle vaksinere seg her til lands, og våre lokallag ønsker å holde et åpent tilbud for sine medlemmer. Så møter de på utfordringen ved at noen av de foredragsholderne de inviterer inn, ikke er vaksinert. Eller at de eventuelt kun har vaksinert seg én gang.

Dette byr på en gedigen utfordring for lokallagene, fordi noen av deres medlemmer er i en risikogruppe og/eller har en underliggende sykdom. Og for å ta vare på en hel gruppe, så må man kunne forvente seg at disse personene ønsker å delta på et slikt sosialt treff. Det er i disse foraene medlemmene kan kommunisere fritt og uavhengig med hverandre på tegnspråk.

Vi ønsket å få svar på om det er lov å ha et krav om for å kunne delta på sosiale kvelder/arrangementer; det være seg publikum og eller foredragsholdere/andre inviterte, at man er fullvaksinerte? For vi ønsker ikke å bidra til ellers smittespredning i samfunnet.

Vedtak

NDF har ikke lovhjemmel for å pålegge deltakere eller innledere i arrangement eller møteplasser å være vaksinerte.

NDF oppfordrer til at deltakere i lokallagene sine arrangement er vaksinert (covid-19). Arrangøren bør begrunne hvorfor dette er viktig. Det er viktig at våre lokallag følger nasjonale og lokale smittevernregler, og gjør deltakelsen trygg for alle involverte.

Sak 10/22 Tegnspråkdagen

Dette er en styresak helt tilbake 32/21 og 38/21, som sier noe om hvilken dato skal Norges tegnspråkdag landes på.

Følgende datoer er foreslått:

- 25.mars - Språkloven ble vedtatt etter 1.gangsvotering 2021. Tegnspråk er det eneste språket som ble et offisielt språk etter dette. De andre språkene ble offisielt på et tidligere tidspunkt. Dette er en dato som mange døve har sterk følelse til og en fersk dato som rettfærdiggjør feiringen av tegnspråkdagen som begynner i 2022 og framover.
- 28.april - Stortinget vedtok St.Meld 35 "Mål og mening, Ein heilskapleg norsk språkpolitikk." og med det ble tegnspråk anerkjent som fullverdig språk.
- 12.mai - Kulturministeren la fram språkloven i 2020.
- 18.mai - Norges Døveforbund ble opprettet i 1918. Ulempen er at det er en dato som har allerede blitt feiret mange ganger av NDF. Det er en dato som NDF "eier" og ikke deler med resten av tegnspråkmiljøet selv om NDF er en tegnspråkorganisasjon.
- 1.november - AC Møller skole ble opprettet i Trondheim 1824 og ble med det den første døveskole i Norge. Skolen bruker tegnspråk og når vi fastsetter hvor gammelt tegnspråk er så bruker vi ofte det året der norsk tegnspråk ble født, men det er selvsagt omdiskutert av flere årsaker: Det snakkes allerede tegnspråk i enkelte grupper med døve i Norge lenge før 1824, samt Møller hentet mye fra dansk tegnspråk. Dansk tegnspråk ble raskt det dominerende tegnspråket i Norge. Selv i dag ser vi mye likheter i norsk og dansk tegnspråk. Det er også uheldig å ha tegnspråkdagen i november, like etter internasjonale tegnspråkdagen 23.september.

Forbundsstyret er positive til administrasjonen sitt forslag om å ha en midlertidig markering av årsdagen for Språkloven 25.mars 2022. De tre døveforeningene som har hatt jevnlig webinarer med forskjellige temaer i 2021, er ønskelig at de kan ha ansvaret for denne datoen.

Det har kommet ny informasjon om at Bergen Døvesenter må dessverre trekke seg fra samarbeidet, mens Stavanger døveforening er usikker. Det å arrangere webinarer tar mye tid og krever at de har kapasitet. Oslo døveforening ønsker å fortsette.

Vedtak

Forbundsstyret ber administrasjonen og forbundslederen om å følge opp saken, slik at vi kan finne en løsning til at den midlertidige datoen som er foreslått, kan bli gjennomført som planlagt, den 25.mars, som et webinar.

Sak 11/22 Global Disability Summit Konferansen

Dette har vært oppe som en orienteringssak i nov.2021.

Atlas-alliansen skal arrangere Global Disability Summit 15.-17. februar 2022. Det blir digitalt. De har vært i kontakt med Norges Døveforbund og fått tilbakemeldinger i fbm. tegnspråktolking og programmet til toppmøtet. Konferansen er åpen for alle, og vi regner med at det kommer flere representanter fra døvesamfunnet i hele verden til denne konferansen. Adm. har deltatt på jevnlig digitale i møter med dem. Det skal tolkes på internasjonalt tegn og ASL. Adm. har jobbet mye for at det også skal tolkes til norsk tegnspråk ettersom vi er vertslandet, første gang det blir arrangert i Norge og at det er i strid med Språklovens intensjon i §1 bokstav c (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-05-21-42>). Målet for møtet er å øke en global oppmerksomhet og fokusere på et forsømt område. Mobilisere nye globale og nasjonale forpliktelser for funksjonshemmede.

Dessverre står UD (Utenriksdepartementet) hardnakket på sitt tidligere svar; denne gangen blir det kun tolket på internasjonalt og ASL, med tolker fra WFD.

Vedtak

Forbundsstyret ber administrasjonen om å finne en løsning. Det er synd å se at UD ikke ser viktigheten av at Norsk Tegnspråk er en av de språkene som det bør bli tolket over til.

Sak 12/22 B-Sak

Camilla Høiberg er inhabil, og forlater møtet.

Oslo 26.januar 2022

Niels Kristensen
Forbundsleder

Camilla Høiberg
Nestleder

Per Gunnar Johnsen

Katie K. Moriggi (ungdomsrepresentant)

Jannicke Kvitvær

Bibbi Hagerupsen (ansattes representant)

Hedvig Sinnes

Rolf Inge Otterdal

Nina Hauge

Tove Glomset

Erik Lundqvist

Elisabeth Frantzen Holte

Konst. generalsekretær